

Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 8 september 2015, nr. 2015-0000245143, tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling in verband met de implementatie van richtlijn 2014/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 92/58/EEG, 92/85/EEG, 94/33/EG en 98/24/EG van de Raad en Richtlijn 2004/37/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde deze aan te passen aan Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (PbEU 2014, L 65) en in verband met de doorwerking van de hiervoor genoemde verordening in de Arbeidsomstandighedenregeling

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelet op Richtlijn 2014/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 92/58/EEG, 92/85/EEG, 94/33/EG en 98/24/EG van de Raad en Richtlijn 2004/37/EG van het Europees Parlement en de Raad, teneinde deze aan te passen aan Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (PbEU 2014, L 65), Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PbEG 2008, L 353), en de artikelen 1.46, dertiende lid, 4.1d, zevende lid, en 8.4, tweede lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit;

Besluit:

ARTIKEL I

De Arbeidsomstandighedenregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 4.14 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:

Paragraaf 4.1a Werkpleketikettering

Artikel 4.15 Werkpleketikettering

1. De aanduidingen op verpakkingen als bedoeld in de artikelen 1.46, vierde lid of 4.1d, eerste lid, van het besluit:
  - a. worden gesteld in de Nederlandse taal waarbij naast de Nederlandse taal een andere taal mag worden gebruikt, mits in alle gebruikte talen dezelfde gegevens worden vermeld;
  - b. worden duurzaam op één of meer oppervlakken van de onmiddellijke verpakking van de stof of het mengsel bevestigd en zijn horizontaal leesbaar wanneer de verpakking op normale wijze wordt neergezet;
  - c. hebben een zodanige kleur en opmaak dat het gevarenpictogram duidelijk afsteekt;
  - d. bevatten vermeldingen als bedoeld in de artikelen 1.46, vierde lid of 4.1d, eerste lid, van het besluit die duidelijk en onuitwisbaar worden aangebracht, duidelijk tegen de achtergrond afsteken en een zodanige grootte en spatiëring hebben dat zij gemakkelijk leesbaar zijn, en
  - e. hebben afmetingen die voldoen aan bijlage I, deel 1.2.1, van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.
2. De vorm, kleur en grootte van een gevarenpictogram voldoen aan bijlage I, deel 1.2.1, van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels.
3. De gevarenpictogrammen, signaalwoorden of gevarenaanduidingen worden bij elkaar op het etiket geplaatst.

B

Artikel 8.1 komt te luiden:

Artikel 8.1. Vereisten

1. Veiligheids- of gezondheidssignalering als bedoeld in artikel 8.4 van het besluit voldoet aan het tweede lid en de artikelen 8.2 tot en met 8.29.
2. Veiligheids- of gezondheidssignalering wordt, al naar gelang het geval, geregeld schoongemaakt, onderhouden, geverifieerd en gerepareerd of zo nodig vervangen, met het oog op het behoud van hun intrinsieke of functionele kwaliteiten.

C

Artikel 8.2, derde lid, komt te luiden:

3. De signalering op reservoirs en leidingen geschiedt overeenkomstig de artikelen 8.4, derde lid, 8.9 en 8.11 tot en met 8.15.

D

Artikel 8.12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:

Artikel 8.12 Reservoirs en leidingen met gevaarlijke stoffen

2. Het eerste lid komt te luiden:

1. Reservoirs die worden gebruikt bij werkzaamheden met dan wel de opslag van chemische stoffen of mengsels die overeenkomstig EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels als gevaarlijk worden ingedeeld op grond van de criteria voor enige fysische gevarenklasse of gezondheidsgevarenklasse, alsmede leidingen die dergelijke stoffen en mengsels bevatten of waardoor deze stoffen en mengsels worden getransporteerd, worden overeenkomstig die verordening voorzien van de relevante gevarenpictogrammen.

3. Het derde lid komt te luiden:

3. De in het eerste lid bedoelde gevarenpictogrammen kunnen:
  - a. worden vervangen door waarschuwingsborden als weergegeven in artikel 8.10 met hetzelfde pictogram of symbool met dien verstande dat indien artikel 8.10 geen gelijkwaardig waarschuwingsbord bevat, het relevante gevarenpictogram als weergegeven in bijlage V van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels wordt gebruikt;
  - b. worden aangevuld met extra informatie zoals de naam of de formule van de gevaarlijke stof en een gedetailleerde beschrijving van het gevaar;
  - c. voor het transport van reservoirs op de arbeidsplaats worden aangevuld met of vervangen door borden die krachtens de Wet vervoer gevaarlijke stoffen of de Wet luchtvaart van toepassing zijn voor het transport van gevaarlijke stoffen.

E

Het opschrift van artikel 8.13 komt te luiden:

Artikel 8.13 Aanbrengen van signalering op reservoirs en leidingen

F

Artikel 8.14 komt te luiden:

Artikel 8.14 Plaatsing op leidingen

De op leidingen gebruikte gevarenpictogrammen of signaalwoorden worden zichtbaar en voldoende herhaald aangebracht in de nabijheid van de meest gevaarlijke plaatsen, zoals kleppen en aansluitingspunten.

G

Artikel 8.15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt 'als bedoeld 8.12' vervangen door: als bedoeld in artikel 8.12.
2. In het eerste en tweede lid wordt 'gevaarssymbolen en gevaarsbenamingen' telkens vervangen door: gevarenpictogrammen en signaalwoorden.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
  3. Indien artikel 8.10 geen gelijkwaardig waarschuwbord bevat, wordt het relevante gevarenpictogram als weergegeven in bijlage V van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels gebruikt.

H

In artikel 8.29a wordt '4.11 tot en met 4.13, 4.18' vervangen door '4.11 tot en met 4.13, 4.15, 4.18' en wordt '5.1 tot en met 5.3, 8.2' vervangen door: 5.1 tot en met 5.3, 8.1, tweede lid, 8.2.

I

Bijlage XVIII, onderdeel 2, behorende bij artikel 8.10, zesde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Bij het driehoekige bord waarin een uitroepteken staat met het onderschrift gevaar wordt een voetnoot aangebracht met de volgende tekst: Dit waarschuwbord wordt niet gebruikt om te waarschuwen voor gevaarlijke stoffen, behalve in het geval waarin het waarschuwbord wordt gebruikt op grond van artikel 8.15 om de opslag van gevaarlijke stoffen aan te geven.
2. Het driehoekige bord waarin een kruis staat met het onderschrift 'Schadelijke of irriterende stoffen' en de daarbij behorende voetnoot vervalt.

J

Artikel 8.29c wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel b wordt als volgt gewijzigd:
  - a. Onder vernummering van de onderdelen 3° tot en met 99° tot 6° tot en met 102° worden drie onderdelen ingevoegd, luidende:
    - 3°. artikel 1.46, derde lid, onderdelen a tot en met d;
    - 4°. artikel 1.46, vierde lid, onderdelen a en b;
    - 5°. artikel 1.46, zesde lid en zevende lid;
  - b. In onderdeel 6° (nieuw) wordt 'achtste en negende lid' vervangen door: negende en tiende lid.
  - c. Onder vernummering van de onderdelen 28° tot en met 102° (nieuw) tot 31° tot en met 105° worden drie onderdelen ingevoegd, luidende:
    - 28°. artikel 4.1c, eerste lid, onderdelen f en g;
    - 29°. artikel 4.1d, eerste lid, onderdelen a en b;
    - 30°. artikel 4.1d, derde lid, onderdelen a tot en met d;
2. Onder vernummering van de onderdelen 8° en 9° tot 9° en 10° wordt in onderdeel c een onderdeel ingevoegd, luidende:
  - 8°. artikel 4.15, eerste lid, onderdelen a tot en met d, tweede en derde lid;

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, met uitzondering van artikel I, onderdeel A, dat in werking treedt met ingang van 1 juni 2017.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 8 september 2015

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher*

TOELICHTING

I. Algemeen

Dit voorstel tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenregeling (Arboregeling) strekt tot uitvoering van Richtlijn 2014/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot wijziging van de richtlijnen 92/58/EG, 92/85/EEG, 94/33/EG en 98/24/EG van de Raad en Richtlijn 2004/37/EG van het Europees Parlement en de Raad, teneinde deze aan te passen aan Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (PbEU 2014, L 65). Daarnaast is het noodzakelijk om de Arboregeling op een onderdeel in lijn te brengen met Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PbEG 2008, L 353). Het betreft hier de eisen aan het werkpleketiket. In genoemde verordening 1272/2008 (hierna CLP-verordening) worden deze eisen expliciet beschreven. Wijziging is noodzakelijk om de doeltreffendheid van de Arboregeling te verzekeren en een voldoende hoog niveau van bescherming te garanderen. De onderhavige wijziging was al aangekondigd in de recente herziening van het Arbobesluit (Stb. 2015, 300). Het voorstel voor implementatie is afgestemd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Bij de herziening van het Arbobesluit is de geplande herziening van de Arboregeling meegenomen zodat een transponeringstabel, financieel-economische gevolgen en uitvoerings- en handhavingsaspecten hier niet opgenomen hoeven te worden. Daarnaast is in de toelichting bij de herziening uitvoerig toegelicht waarom de gehele herziening (van Arbobesluit en Arboregeling) noodzakelijk is.

II Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A (artikel 4.15)

In hoofdstuk 4 van de Arbeidsomstandighedenregeling (Arboregeling) is een nieuwe paragraaf over werkpleketikettering opgenomen. In het enige artikel van deze paragraaf, artikel 4.15, zijn eisen overgenomen analoog aan de artikelen 17, tweede lid, 31 en 32, eerste lid van de EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (CLP-verordening). De eisen uit de CLP-verordening gelden alleen voor het in de handel brengen van gevaarlijke stoffen, dezelfde eisen gaan ook gelden voor werkpleketikettering. Dat geldt ook voor plaatsonafhankelijke arbeid. De CLP-verordening is in artikel 1.1 van het Arbeidsomstandighedenbesluit gedefinieerd als verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PbEG 2008, L 353).

Artikel I, onderdeel B (artikel 8.1)

Aan het oorspronkelijke artikel 8.1 is een tweede lid toegevoegd over het schoonmaken, onderhouden, verifiëren, repareren of zo nodig vervangen van veiligheids- en gezondheidssignalering ten einde de intrinsieke of functionele kwaliteiten daarvan te behouden. Deze op zich vanzelfsprekende eis uit bijlage I (punt 6) bij Richtlijn 92/58/EEG van de Raad van 24 juni 1992 betreffende de minimumvoorschriften voor de veiligheids- en/of gezondheidssignalering op het werk (negende bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG) was tot heden niet expliciet opgenomen in de Arboregeling. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om dit alsnog te doen.

Artikel I, onderdeel C (artikel 8.2)

Dit artikel is technisch aangepast. Voorts zijn een aantal verwijzingen toegevoegd.

Artikel I, onderdeel D (artikel 8.12)

Deze wijziging vloeit voort uit de wijziging in richtlijn 92/58/EEG die met richtlijn 2014/27/EU is aangebracht. Het betreft de wijziging van artikel 1, onderdeel 4, van richtlijn 2014/27/EU (betreffende bijlage III, punt 1, van richtlijn 92/58/EEG). Bij de implementatie is zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande terminologie in artikel 8.12. Opgemerkt wordt nog dat het begrip gevaarlijke stoffen in het Arbobesluit is gedefinieerd als: stoffen of mengsels waaraan werknemers bij de arbeid worden of kunnen worden blootgesteld die vanwege de eigenschappen van of de omstandigheden waaronder die stoffen of mengsels voorkomen gevaar voor de veiligheid of gezondheid kunnen opleveren. Een mengsel is gedefinieerd als een mengsel of oplossing bestaande uit twee of meer stoffen. Daarnaast is

in dit onderdeel het opschrift van het artikel aangepast zodat ook in het opschrift al naar leidingen wordt verwezen.

Artikel I, onderdeel E (artikel 8.13)

Aangezien artikel 8.13 ook betrekking heeft op leidingen, is het opschrift van het artikel aangepast.

Artikel I, onderdeel F (artikel 8.14)

In dit artikel is de terminologie in overeenstemming gebracht met de terminologie die ook in het Arbobesluit wordt gebruikt en aansluit bij de gewijzigde richtlijn 92/58/EEG en de CLP-verordening. Tevens is het opschrift van het artikel aangepast zodat het de lading van het artikel dekt. Artikel 8.14, eerste lid, is komen te vervallen, aangezien voortaan in artikel 8.2, derde lid, is geregeld dat de signalering op reservoirs en leidingen overeenkomstig de artikelen 8.9 en 8.11 geschiedt.

Artikel I, onderdeel G (artikel 8.15)

In het eerste en tweede lid is de terminologie in overeenstemming gebracht met de terminologie die ook in het Arbobesluit wordt gebruikt en aansluit bij de gewijzigde richtlijn 92/58/EEG en de CLP-verordening. Tevens wordt in het eerste lid een redactionele aanpassing gedaan. Het derde onderdeel betreft een wijziging die is doorgevoerd in richtlijn 92/58/EEG (bijlage I, punt 12) met richtlijn 2014/27/EU (artikel 1, onderdeel 2).

Artikel I, onderdeel H (artikel 8.29a)

Dit betreft een technische aanpassing in verband met de nieuwe artikelen 8.1, tweede lid en 4.15 van de Arboregeling.

Artikel I, onderdeel I (bijlage XVIII)

Deze wijziging vloeit voort uit de wijzigingen in richtlijn 92/58/EEG die met richtlijn 2014/27/EU zijn aangebracht. Het betreft de wijziging van artikel 1, onderdeel 3, van richtlijn 2014/27/EU (wijziging van bijlage II, punt 3.2 van richtlijn 92/58/EEG). Onderdeel 1 betreft het aanbrengen van een voetnoot bij het bord 'gevaar'. Met onderdeel 2 vervalt het bord 'Schadelijke of irriterende stoffen' met de bijbehorende voetnoot.

Artikel I, onderdeel J (artikel 8.29c)

In artikel 8.29c is vastgelegd welke overtredingen als soortgelijk worden aangemerkt. Het begrip soortgelijke overtreding is van belang om vast te stellen of sprake is van recidive en heeft derhalve gevolgen voor de hoogte van de op te leggen boete voor een overtreding en het geven van een waarschuwing of het overgaan tot het preventief stilleggen van werk. Naar aanleiding van de recente wijziging van het Arbobesluit (Stb. 2015, 300) worden in artikel 8.29c, onder b, wijzigingen aangebracht. Artikel 9.10c van het Arbobesluit bepaalt namelijk dat in de Arboregeling wordt aangegeven wat onder soortgelijke overtredingen moet worden verstaan. Er worden derhalve verschillende artikelen van het Arbobesluit aan de opsomming van artikel 8.29c, onder b, toegevoegd. Tevens wordt, voortvloeiend uit de onderhavige wijziging van de Arboregeling, artikel 4.15, eerste lid, onder a tot en met d, tweede en derde lid, van de Arboregeling toegevoegd aan de opsomming van artikel 8.29c, onder c, en daarmee aangemerkt als soortgelijke overtreding.

Artikel II

Aangezien de uiterste implementatiedatum reeds is verstreken (was 1 juni 2015) is ervoor gekozen deze regeling de dag na plaatsing in de Staatscourant in werking te laten treden. Artikel 61, vierde lid, tweede zin, van de CLP-verordening bepaalt dat mengsels die voor 1 juni 2015 op de markt zijn gebracht overeenkomstig de oude richtlijn 1999/45/EG mogen zijn ingedeeld, geëtiketteerd en verpakt. Hier is met betrekking tot de werkpleketikettering op de arbeidsplaats en bij plaatsafhankelijk werken bij aangesloten. Aangezien artikel 4.15 een nieuwe bepaling is en er voorheen geen bepaling over werkpleketikettering in de Arboregeling was opgenomen, treedt artikel 4.15 vanaf 1 juni 2017 in werking. Dit laat uiteraard onverlet dat in de periode tot 1 juni 2017 ook al voldaan mag worden aan de eisen zoals geformuleerd in artikel 4.15.

*De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher*